

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Iustitia Et Iure, Continens Tractatus De Prudentia, Fortitudine, &
temperantia, de Ieiunio, & Iustitia generaliter sumpta, de Iustitia
commutativa, nempe de Pactis, & Contractibus in genere, de Promissione,
& Donatione liberali, de Commodato, & Deposito, de Mutuo, & Vjura, de
Emptione, & ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

6. Qualiter executiones, & possessiones creditorum tertij oppositione
impediantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76677)

pro 3. quæst. 3. r. num. 5. non audeat in Gallia propter vsum recepium condemnare. At vbi que exterminanda est, quia non solum personæ, sed bona Monasteriorum, & Clericorum à Iudice seculari exempta esse tradunt communiter Doctores in cap. Ecclesia Sancta Marie de constitutione, teste Menochio, de recuperat. rem. 15. numero 210. & de arbitrar. casu 160. §. 246.

5. Aliis placet remedium esse, si conventus particularis se subiiciat Episcopo ex licentia præfecti generalis totius Ordinis, quia huic præfecto videtur concessa facultas disponendi de his quæ ad totius Ordinis regimen spectant. Sed vti rectè inquit Felician. d. t. 2. lib. 2. cap. 3. in calce. num. 17. Generali Præfecto concessum non est disporre de his quæ in præiudicium Pontificis cedunt, sicuti est exemptionis materia. Quare ipse cui ego libenter adhaereo sentit nullam esse sufficientem remedium præterquam adire legitimum superiorem religionis exemptæ qui est Pontifex, vel nuntius Apostolicus iuxta cap. si Abbatem. de elec. in 6. & ab eis imparetur facultas se subiiciendi Episcopali iurisdictioni quoad executionem census.

§. VI.

Qualiter executiones & possessiones creditorum tertij oppositione impediantur?

- 1. Triplex distinctio assignatur.
- 2. Quid debet prestare tertius oppositor?
- 3. Quid cum post sententiam se opponit?
- 4. Quid cum post possessionem bonorum?
- 5. Creditor cui datur bonorum possessio qualiter excuset restitutionem bonorum?

1. Hanc quaestionem optime declarat Velazquez de Auedaño lib. de censib. Hispania. c. 109. triplicem distinctionem assignans. Nam si tertius oppositor se opponit facta executione allegando non posse executanti bona adiudicari, quia ipse est creditor anterior, & præferendus executioni suspenditur nulla ex parte executantis præstita cautione, eo quod executans nullam habeat possessionem bonorum debitoris, sed tantummodo actionem, quam etiam actionem habet tertius se opponens quamvis non æquè probatam. Ergo mirum non est quod impediatur possessio, & bonorum adiudicatio.

2. Debet tamen hic tertius oppositor si ius commune spectemus saltem summariè, & semiplene de iure suo docere iuxta cap. veniens. de testib. aliàs non erit audiendus. At inspecto iure nostro regio, leg. 4. tit. 4. lib. 3. nona collect. nihil aliud opus est nisi quod se executioni opponat. Nam eo ipso via executiva cessare debet, & ordinaria incipere, in qua vniuersisque de iure suo docere debet.

3. Idem ferme est dicendum, cum tertius se opponit executioni post sententiam de remate, suspendi enim debet oppositio, ne cau à tertij oppositoris deterior reddatur concessa executanti possessione. Debet tamen hic tertius oppositor in hoc casu præstare cautionem, de qua in l. 1. §. de rei vindicant. Hanc doctrinam colligit Velazquez ex d. leg. 4. r. regia que solam possessionem ponderat, vt executio non suspendatur. & ex cap. veniens de testib. per argumentum à contrario.

4. Quod si tertius oppositor se opponat post possessionem bonorum concessam creditori duplex remedium habet. Primum appellationsis apud superiorem pro reuocatione sententia. Secundo intentando via ordinaria tanquam antiquior, & potior creditor possessionem reuocare. Quocumque ex his modis agat creditor possessionem nactus à possessione non deturbatur, quousque à iudice sententia executionis, & possessio data reuocetur, nisi forte in concursu creditorum possessio data fuerit, quia ratione huius concursus creditores ius & potestatem obtinuerunt, ne alteri in eorum præiudicium bonorum possessio concedatur, quousque vniuersi ius rectè examinatum fuerit. ex leg. pupillus. ff. qua in fraudem creditorum, & ex leg. si non expeierit. §. si pupillus. ff. de bonis auctoris sui. possidend.

5. Verum si creditor, cui in aliorum concursu datur bonorum possessio, vel alio modo debitum recuperauerit, fideiussores dederit stando iuri, & restituendo quando sibi iustam fuerit, neque à possessione deturbatur, neque restituere acceptum cogitur. Vt latius hæc omnia expendit, & Doctores exornat Auedaño d. cap. 109. per totum.

An cesset redditum census, si censuarius dimittat res censui suppositas?

- 1. Affirmant plures.
- 2. Sed distinguendum est de censu reali vel personali & mixto.
- 3. Cum conuenitur actione hypothecaria liberatur dimittenda rem censui suppositam.
- 4. Soluuntur contraria.

Hucusque actum est de constitutione census, illiusque debita solutione superest agendum de illius dissolutione. Et in primis vt latur quaestio, an census reddituum extinguatur, si censuarius res censui suppositas dimittat.

Plures quorum meminit Tiraquel. de retractu lignag. §. 1. gloss. 6. num. 2. Affirmatiuam partem videntur, eo quod census sit quædam seruitus præd. o annexa, ac p. inde dimisso præd. o seruitus cessare debet. l. si forte §. etiam. ff. si seruus vendiderit. Deinde pensionarius satisfacit obligationi pensionis soluendæ dimittendo fructus beneficij. Vt resoluit inter alios Francisc. Barlat. conf. 161. numero 18. quia ex fructibus beneficij pensio soluenda erat. At ex fructibus rei censui suppositæ census soluendus est. Ergo dimissa re census cessabit.

Hæc tamen quaestio distinctione soluitur. Si enim census realis sit, & iuxta constitutionem Pij V. institutus in reali qua certa, & determinata fructifera, eius dimissio census cessat, quia censuarius non est censui altitudo ratione sui, sed ratione rei quam possidet. Vt bene resoluit Callanen in censu ad. Bergundia. Rub. 9. §. 8. numero 4. pluribus comprobatur Auedaño de censib. cap. 110. At si census personalis sit, vel mixtus bona adducuntur, non vt ex ipis fiat necessitas solutio, sed vt ex ipis fiat securitas: quandoquidem solutio imponitur in aliorum bonorum defectu. Ergo ex eorum dimissione census redditus non cessat, cum persona que est principaliter obligata subsistat. Vt pluribus comprobatur Felician. de censib. l. p. lib. 3. cap. 4. ante num. 9. & p. lib. 1. cap. 1. num. 6.

Illud certum quando debitor census, aut eius hæres non actione personali, sed reali hypothecaria conuenietur, liberari dimittendo rem censui suppositam, vt probat lex 2. Cod. si vnus ex pluribus hæredib. creditor. vel debitor. Et aduertit in præsentia Felician. d. tit. cap. 1. inum. 6. Auedaño d. tit. cap. 110. num. 2.

Neque rationes contrariæ videntur. Solum namque probant priorem partem nostræ sententiæ, cum census constituitur in re aliqua certa, vt ex ipsa, cuiusque fructibus pensio soluitur. Secus enim in persona constituitur, & ad securitatem solutionis bona supponuntur.

An pereunte re censui supposita pereat?

- 1. In ipsa bulla Pij V. perit.
- 2. Idem plures censent inspecto iure communi.
- 3. Sed verius est contrarium maxime in Hispania.
- 4. Solutum fundamentum contrarium.
- 5. Licetum est pactum, quo censuarius obligaretur censum si uere pereuntibus hypothecæ.

Locus possumus inspectâ bullâ Pij V. & inspecto iure communi. Si bullam Pij V. inspiciamus certum est pereunte re in perpetuum ex toto, vel ex parte perire. quæ ipse tanquam fundamentum nititur. Quod adeo verum existimus, vt etiam si malicia, & dolo censuarij res censui supposita perierit, perire census debeat. Vt rectè docuit Nauarr. comment. de usur. num. 118. Eman. Rodetic. tract. de censib. condit. 1. dub. 2. Salas tract. de censib. dub. 11. & dub. 3. circa primam. Alij tamen censuarius ratione malitiæ & doli ad compensandum censitori omne interesse, ac proinde debet & pensionem soluere, & census in alia re eiusdem conditionis, & valoris creare. Vt bene Salas adnotat.

Inspecto autem communi iure adhuc grauissimi Doctores censuræ pereunte re saltem immobili censui hypothecæ euanescere celsus redditum. Sic docuerunt Gab. in d. l. 1. §. 11. l. i. §. ad 6. Ioan. Medina q. vlt. de censib. ad finem. Ioan. Bapt. Lupus. de usur. comment. 2. §. 2. num. 63. Sarmiento 9. §. l. i. cap. 1. nam. 29. Valen. 2. d. disp. 5. quæst. 2. §. 2. §. 6. & l. i. cap. 1. nam. 7. in fin. Rebelle de obligat. iustit. 2. p. lib. 10. quæst. 1. nam. 7. & quæst. 6. condit. 4. Toler. lib. 5. quæst. 9. num. 4. Molin. 2. tract. de iur. a. disp. 3. §. 3. & disp. 394. num. 5. Lellius. lib. 2. c. 22. dub. 5.